

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Szerkeszti: Dr. GYÖRGY SÁNDOR vm. aljegyző, tb. főszolgabíró. — Helyettes szerkesztő: A VÁRM. IRODAIGAZGATÓ.

ELŐFIZETÉSI ÁR: fél évre 12'50 pengő. — Egyes szám ára: 80 fillér. — HIRDETÉSI DIJAK: szavanként 5 fillér, legkisebb hirdetési díj 1 pengő. — Hivatalos hirdetések „Udvarhely vármegye Hivatalos Lapja” szerkesztőségéhez (Vármegyeház) küldendők. — Megjelenik minden csütörtökön.

I. Vármegyei szabályrendeletek és közérdekű határozatok.

Udvarhely vármegye közigazgatási bizottsága.

Szám: 882—1943. kgb.

Tárgy: Erdei lopások megakadályozására tett rendkívüli intézkedések hatályának meghosszabbítása, a faszállítási igazolványok mintájának, árának és a fakibélyegzési díjak újabb megállapítása.

Véghatározat.

Bizottságunk a m. kir. erdőfelügyelőség jelentése alapján megállapítja, hogy a gyakori erdei lopások megakadályozására az 1935. évi IV. t. c. 30. §-a és a 35.000—1938. F. M. sz. rendelet 69. §-a értelmében kiadott 18—1942. kib. számú és az ezzel összefüggésben levő 17—1941. kib. sz. körrendeletekben előírt rendkívüli intézkedések további érvényben tartása szükséges, mivel az erdei lopások lényegesen nem apadtak és ezért az említett körrendeletek hatályát Udvarhely vármegye egész területére 1944. év végéig meghosszabbítjuk, de az erdei termékek szállításánál és a fakibélyegzéseknél a következő módosításokat rendeljük el:

1. Saját házi szükségletre történő szállításoknál erdőbirtokosok kötelesek az 1. számú minta szerinti „Erdőlési bárcát” eladási céljából eszközölt szállításnál pedig a 2. számú minta szerinti „Szállítási és eladási igazolványt” használni.

2. Erdőlési bárcalap kiállításáért darabonként (egy lapért) 16 fillér, a szállítási és eladási igazolvány-lap után 20 fillér szedendő. A beszedett 16 és 20 fillér összegből 6 és 8 fillér a kiállítás-sal megbízott községi és erdőbirtokossági előjáró munkadíja, a maradék 10 és 12 fillér a nyomdai előállítási és egyéb költségekre a vármegyei közös erdőőr nyugdíj alap számláján előzetesen lesz befizetve.

3. A 100 perforált és 100 a tömbben visszamaradó lapból, összesen 200 lapból álló „erdőlési bárca” és „szállítási és eladási igazolvány” tömb ára községek és erdőbirtokosságok esetleg

nagyobb erdőbirtokosok részére 10 és 12 pengő, fatermelők és kereskedők részére 12 és 15 pengő.

4. A bárca és szállítási tömböket a m. kir. erdőfelügyelőség és annak kirendeltségei adják ki a 3. pont alatti áraknak 83.543 számú csekklaapon való előzetes befizetés után.

5. Egy-egy szállítási igazolvánnyal 8 ürm.^s tűzifát, egy szekér műfát és egy szekér faszenet lehet szállítani.

6. A magán erdőbirtokosok által a hat. erdő-örök részére fizetendő fa kijelölési, lebélyegzési, feltározási díjakat a következőképpen állapítjuk meg:

Ha az engedély drb. száma van	Ha az engedély m ² -re kiállítva:	
1—5 drb.	0.60 P.	2 m ² -ig 0'60 P.
6—10 „	0.80 „	2.1 m ² —5 „ 0.80 „
11—20 „	1'10 „	5.1 „—10 „ 1'10 „
21—30 „	1.40 „	10.1 „—15 „ 1.40 „
31—40 „	1.80 „	15.1 „—20 „ 1.80 „
41—50 „	2'10 „	20.1 „—25 „ 2.10 „
51—75 „	2.60 „	25.1 „—37.5 „ 2.60 „
76—100 „	3.30 „	37.6 „—50 „ 3.30 „
101—150 „	4.40 „	50.1 „—75 „ 4.40 „
151—200 „	5.50 „	75.1 „—100 „ 5.50 „
201—250 „	6'50 „	100.1 „—125 „ 6'50 „
251—300 „	7.50 „	125.1 „—150 „ 7.50 „

Felkérjük a vármegye alispánját, hogy Udvarhely vármegye Hivatalos Lapjában a véghatározatunkat és annak 1. és 2. számú mellékleteit közzétenni sziveskedjék. Udvarhely vármegye összes községeinek előjáróságait utasítjuk, hogy a vármegye Hivatalos Lapjának 33. számában megjelent jelen véghatározatunkat a községben szokásos módon hirdessék ki és a kihirdetést igazoló bizonylatokat bizottságunkhoz terjesszék be.

Véghatározatunk ellen felelkezésnek helye nincs.

1. sz. minta.
 Udvarhely vármegye közig. biz. gazd. alb
 882—1943. szám.

Szám: _____
 Erdőfelügyelőség vagy erdőfelügyelőségi
 kirendeltség pecsétje.

Erdőlési bárca.

Fahasználati engedélyt kiállító hatóság _____
 Fahasználati engedély száma és kelte _____
 Fahasználati engedély és kitermelési engedély érvényes _____ év _____ hó _____ n.
 Jelen erdőlési bárca érvényes _____ év _____ hó (betűvel kiírva) _____ n.
 Jelen erdőlési bárcával _____ lakos a fenti fahasználati
 engedély alapján kijelölt és alább részletezett fát, vagy erdei terméket jogosult természetbeni felhasználás céljából saját szükségleteire hazaszállítani.

A szállított faanyag:

Tüzifa:	fenyő - tölgy drb. ürm ³
	bükk vagy egyéb drb. ürm ³
Műfa:	fenyő - tölgy drb. ürm ³
	bükk vagy egyéb drb. ürm ³
Faragott áru:	fenyő - tölgy drb. ürm ³
	bükk vagy egyéb drb. ürm ³
Fűrészáru:	fenyő - tölgy drb. ürm ³
	bükk vagy egyéb drb. ürm ³

Faszén: _____ métermázsa.

Kiállította: 194 _____ év _____ hó _____ n. _____ közbirt., község, fatermelő

Ára 16 fillér.

(P. H.)

aláírás.

2. sz. minta.
 Udvarhely vm. közig. biz. gazd. alb.
 822—1943. szám.

Szám: _____
 Erdőfelügyelőség vagy erdőfelügyelőségi
 kirendeltség pecsétje.

Faszállítási és eladási igazolvány.

Fahasználati engedélyt kiállító hatóság _____
 Fahasználati engedély száma és kelte _____
 Erdőbirtokos neve és lakhelye _____
 Fatermelő neve és lakhelye _____
 Vevő neve és lakhelye _____

Honnan történik a szállítás? Erdőrésztér _____
 Helység _____

Hová történik a szállítás? Erdei rakodó _____
 Fűrésztelep _____
 Helység _____

Fuvaros neve és lakhelye _____

A szállítás időpontja: 194 _____ év _____ hó _____ nap.

A szállított faanyag:

Tüzifa:	fenyő - tölgy drb. ürm ³
	bükk vagy egyéb drb. ürm ³
Műfa:	fenyő - tölgy drb. ürm ³
	bükk vagy egyéb drb. ürm ³
Faragott áru:	fenyő - tölgy drb. ürm ³
	bükk vagy egyéb drb. ürm ³
Fűrészáru:	fenyő - tölgy drb. ürm ³
	bükk vagy egyéb drb. ürm ³

Faszén _____ métermázsa.

Kiállította: 194 _____ év _____ hó _____ n. _____ közbirt., község, fatermelő

Ára 20 fillér.

(P. H.)

aláírás.

Megokolás.

A m. kir. földművelésügyi miniszter ur 93686—1942. I. S. 1. számú rendeletével a rendkívüli intézkedések fenntartását az egész vármegye területén elharapódzott erdei lopások megakadályozására elrendelte, ennél fogva a csikszeredai m. kir. erdőigazgatóság hozzájárulásával az 1935. évi IV. t.-c. 30. § a és a 35 000—1938. F. M. r. 69. §-ában biztosított jogoknál fogva a 13—1941. kib. és a 17—1941. kib. számú körrendeletekben elrendelt, rendszabályokat a jelen véghatározatunk rendelkező részében foglaltakkal kibővítve, az erdei fatermékek szállítására, eladására és vételére Udvarhely vármegye egész területére 1944. év végéig meghosszabbítani kellett.

Véghatározatunkat az 1. és 2. számú melléletekkel együtt kiadjuk:

1. A vármegye Alispánjának Udvarhely vármegye Hivatalos Lapjában való közzététel végett,
2. Járási Főszolgabíró urnak Székelyudvarhely, Székelykeresztúr, Oklánd, Parajd. 6. kir. ügyészségnek H. 7. m. kir. erdőigazgatóságnak Csikszereda, 8. m. kir. erdőfelügyelőségnek H. 9. m. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltségnek Székelyudvarhely, Oklánd, Parajd.

Kelt Udvarhely vármegye közigazgatási bizottsága gazd. albizottságának 1943. évi július hó 10. napján tartott ülésén.

Szen! Királyi Kálmán s. k.

alisp. h. elnök.

Udvarhely vármegye közigazgatási bizottságának gazdasági albizottsága.

Szám: 759—1943.

Tárgy: A m. kir. erdőfelügyelőség előterjeszti Udvarhely vármegye közös erdészeti segédszolgálati szervezetének 1943. évi költségelőirányzatát és a közös erdőőri szervezet költségjárulékának kivetését.

Vég határozat.

Bizottságunk az Udvarhely vármegye területén az 1935. évi IV. t.-c. 60. §-ának hatálya alá tartozó és államerdészeti kezelés alatt álló erdők birtokossai által közösen fenntartott közös erdészeti segédszolgálati szervezet 1943. évi költségelőirányzatát az 1942. évi 20 845.06 pengő pénzmaradvány és az államerdészeti kezelés alatt álló 118.002.9 kat. hold erdő és kopár terület után fizetendő 153.496.85 pengő segédszolgálati járulék, összesen 174 248.83 pengő bevétellel szemben 174.248.83 pengő kiadással, a következő részletzéssel állapítja meg: a) személyi kiadásokra 156.248.83 pengő és b) dologi kiadásokra 18 000 pengő.

Ennek megfelelően bizottságunk a közös erdőőri szervezetbe sorozott erdők kat. holdankénti

egységételét az eddigi évi 80 f. helyett, évi 130 fillérben állapítja meg.

A székelyudvarhelyi m. kir. erdőfelügyelőség által az egyszázharminc filléres kat. holdankénti egységétellel megfelelően összeállított kivetési lajstrom szerint az államerdészeti kezelésben levő erdők után az 1943. évben fizetendő erdőőrzési költségjárulékot azonnal kivetjük s a lajstrom egyik eredeti példányát az iratoknál visszatartjuk, a másik eredeti példányát a vármegye alispánjának kiadjuk azzal a megkereséssel, hogy azt a vármegyei számvevőségnek előírás és nyilvántartás végett kiadni sziveskedjék.

Erről az érdekelt erdőbirtokosokat az illetékes községi és körjegyzőségek útján értesítjük.

Ezért véghatározatunkat a kivetési lajstrom nélkül a kivetési lajstromban szereplő községekre illetékes községi és körjegyző uraknak a kivetési lajstrom egy-egy jegyzői kerülethez tartozó község, esetleg több községre terjedő kivonatának 2 példányával s egy-egy erdőbirtokosra 2—2 drb. 83 643. sz. csekklap csatolása mellett kiadjuk azzal a felhívással, hogy a kivonat egyik példányát a községi hirdetőtáblán függeszték ki, határozatunkat pedig a kivonaton feltüntetett erdőbirtokosokkal közöljék és a 2 drb. csekklap átadása alkalmával figyelmeztessék őket arra, hogy az 1943. évre kivetett erdőőrzési díj felét 15 nap alatt a másik felét pedig augusztus hó végéig a csekklapok felhasználása mellett a postakarékpénztár útján annyival is inkább fizessék be, mert ennek elmulasztása esetén közadók módján késedelmi kamatokkal együtt hajtatnak be.

A véghatározat tudomásul vételét és a csekklapok kézbesítését igazoló vétiveket a községi és körjegyző urak bizottságunkhoz azonnal beterjeszteni kötelesek.

A m. kir. erdőfelügyelőség előterjesztése alapján bizottságunk elhatározza, hogy a tényleges szolgálatban álló, valamint a napibéres erdőőri alkalmazottakat 1943. évi január hó 1-től kezdődőleg háborus külön munkaátalányban részesíti. A havonta esedékes háborus munkaátalány összege alerdézsakikolát végzeteknél és főerdőőröknél 30 pengő, erdőőröknél és erdőkerülőknél pedig 25 pengő.

A m. kir. erdőfelügyelőség további előterjesztésére a 43—1942. kgb. számú véghatározatunktól eltérően a főerdőőrök családi pótlékát havi 25 pengőre, az utazási költségét havi 40 pengőre és a napibéres erdőkerülők havi bérét pedig 120 pengőre emeljük fel folyó évi június hó 1-től kezdve.

Jelen véghatározatot bizottságunk a *Vármegye Hivatalos Lapja útján is tudomására* hozza az érdekelt erdőbirtokosoknak.

A véghatározatot a gazdasági albizottság a vármegye törvényhatósági bizottságának mint az állami kezelés alatt álló községi erdőbirtokok vagyongfelügyeleti hatóságának is hozzájárulás végett megküldi.

Ezen véghatározatunk ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a m. kir. földmivelésügyi Miniszter Urhoz címzett, de bizottságunknál benyújtott felelőzéssel lehet élni.

M e g o k o l á s.

A nemzetgazdaságilag nagy fontossággal bíró erdők kezelésénél, használatánál és fentartásánál szolgálatot teljesítő erdőőri alkalmazottak jövedelmét a megélhetés biztosítása végett összhangba kellett hozni a mai rendkívüli viszonyok által okozott drágasággal, miért is a jelenlegi magas faárak tekintetbe vételével és az erdőbirtokosok teherbírásanak mérlegelésével az eddigi kat. holdanként kivetett egységtételeket emelni kellett, hogy a 3201—1928. F. M. számú rendelet utasítása értelmében az erdőőri alkalmazottak illetményeit az állami erdőőri személyzet illetményeivel egyezően emelni lehessen.

Véghatározatunkat kiadjuk :

1. a kivetési lajstromban szereplő községek jegyzőinek és körjegyzőinek,

2. a vármegye Alispánjának,

3. a *Vármegyei Hivatalos Lap szerkesztőségének 1 drb. költségelőirányzat csatolásával azzal, hogy azt a legközelebb megjelenő számában közölje le,*

4. a m. kir. belügyi vármegyei számvevőszéknek tudomásulvétel végett,

5. Székelyudvarhely m. városnak egy kivetési lajstrom kivonat és csekklapok csatolásával,

6. Székelyudvarhelyi ref. kollegiumnak kivetési lajstrom kivonat és csekklapok csatolásával,

7. Székelyudvarhelyi róm. kath. gimnáziumnak, kivetési lajstrom kivonat és csekklapok csatolásával,

8. Szombatfalvi róm. kat. egyháznak, kivetési lajstrom kivonat és csekklapok csatolásával,

9. a csikszerepai m. kir. erdőigazgatóság-
nak tudomásulvétel végett,

10. m. kir. erdőfelügyelőségnek,

11. az oklándi, parajdi és zetelaki m. kir. erdőfelügyelőségi kirendeltségeknek az érdekeltek tájékoztatása végett, végül felterjeszti a m. kir. földmivelésügyi Miniszter Urnak.

Kelt Udvarhely vármegye közigazgatási bizottsága gazdasági albizottságának 1943. évi június hó 12. napján tartott ülésében.

Szent-Királyi Kálmán s. k.
alispán, közig. biz. h. elnök.

M. kir. Erdőfelügyelőség, Székelyudvarhely.
1950—1943. éf. sz.

**Udvarhely vármegye közös erdészeti
segédszolgálati szervezetének
1943. évi KÖLTSÉGELŐIRÁNYZATA.**

Tételek száma	T A R G Y	Előirányzat az 1943. évre		Jegyzet
		pengő	f.	
SZÜKSÉGLET				
I. Rendes kiadások.				
a) Személyiek				
1	Tényleges szolgálatban álló erdőőrök és erdőkerülők illetményei	112403	77	Felszámításra visszajáró
2	Napibéres erdőőrök és erdőkerülők napibére	11000	—	
3	Kisegítő munkaerőkre	4000	—	
4	Jutalmak, segélyek	8000	—	
5	Tényleges szolgálatban állott erdőőri alkalmazottak 1940 IX—1941 II'28-ig kifizetett illetményei a m. kir. földmivelésügyi Miniszter Ur által előlegezve	7523	84	
6	Ugyanaz mint fent. a Központi Illetményhivatal által előlegezve	3321	22	
7	Tényleges szolgálatban álló erdőőri alkalmazottak 1942. évi rendes fizetése és a fizetési előlege közötti különbséget megteremtésére	10000	—	
Személyiek összesen :		156248	83	
b) Dologiak :				
1	Nyomtatványok	2000	—	
2	Áthelyezési, utazási, helyettesítési költségek, másolási díjak	5500	—	
3	Erdőőri nyudijalapra hozzájárulás	8500	—	
4	Egyéb előre nem látható kiadások	2000	—	
Dologiak összesen :		18000	—	
I. Rendes kiadások összesen :		174248	83	

Tétele szám	T Á R G Y	Előirányzat az 1943. évre		Jegyzel
		pengő	f.	
	FEDEZET.			
1	Maradvány 1942. évről	20845	06	
2	Kivetési lajstrom szerint 1180029 kat. hold erdő után kat. holdankint fizetendő 130 fillér erdészeti segédszolgálati járulék	153403	77	
	Fedezet összesen:	174248	83	
	M É R L E G :			
	Szükséglet összesen	174248	83	
	Fedezet összesen	174248	83	
	Maradvány:	—	—	

Székelyudvarhely, 1943. évi június hó 8-án.

Kovács István s. k.,
m. kir. erdőfelügyelő.

Szám: 8697—1943. a. i.

T á r g y: Géperejű bérkocsi-vállalatok vite díjának megállapítása.

V é g h a t á r o z a t.

A m. kir. közellátásügyi miniszter úr 33 222—1943. K. M. sz. rendelete alapján a géperejű bérkocsi-fuvarozó iparban beállott önköltségemelkedésre és különös tekintettel a 3630—1943. M. E. sz. rendeletben elrendelt újabb bérpótléokra, a géperejű bérkocsi-vállalatok viteldíját Udvarhely vármegye egész területére kiterjedő érvénnyel az alábbiakban állapítom meg:

1. Közhelyről induló berautók:

Azon közhelyről induló géperejű bérkocsik, amelyek viteldíjjelző készülékei fel vannak szerelve, a fuvarozás feltételeinek épségben tartása mellett az 1940. évi augusztus hó 26 án rögzített viteldíj 87%-át meg nem haladó pótviteldíj felszámítását engedélyezem

2. Azon közhelyről induló géperejű bérkocsik legmagasabb viteldíját, melyek viteldíjjelző-készülékkel nincsenek ellátva, az alábbiak szerint szabályozom:

a) *Kiskocsinál* 1000 cm.³-ig, vagy 2 hengeres gépkocsinál hengerűrtartalomra való tekintet nélkül km.-ként 67 fill.

b) *Középkocsinál* 1000 cm.³-en felül a vezetőüléssel együtt 4 üléssel km.-ként 84 fill.

c) *Nagykocsinál* (hengerűrtartalomra való tekintet nélkül 5, vagy több személyes ülőhellyel) km.-ként 100 fillér.

3. A várakozási díjat óránként 2.20 P.-ben állapítom meg úgy, hogy minden megkezdett 1/2 óra csak 1/2 órának számít.

4. A közhelyről induló, viteldíjjelző-készülékkel el nem látott géperejű bérkocsikra megállapított viteldíj és várakozási idő a telephelyről induló géperejű bérkocsikra is vonatkozik.

Ezen véghatározatom jogerőre emelkedése napján a 7967—1942. sz. alatt 1942. évi július hó 8-án kelt véghatározatom hatályát veszti.

I n d o k o l á s.

Igy kellett határoznom, mert az eddig érvényben volt vitel és várakozási díjak az önköltségek és a bérpótlék emelkedése következtében a bérkocsi-vállalatok üzembelátásait annyira fokozták, hogy az eddigi díjak további érvénybentartása a vállalatokat létalapjukban veszélyeztette.

A véghatározat ellen a Vm. Hivatalos Lapban történt közzététel 8. napjától számított 15 napon belül hozzám beadandó és a m. kir. belügyminiszter urhoz címzett felelősségnek van helye.

A véghatározatot jogerőre emelkedés után a m. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi miniszter urhoz és a m. kir. Közellátásügyi miniszter urhoz felterjeszteni rendelem.

Erről értesitem:

1. M. kir. Rendőrség székelyudvarhelyi kaptánságát,

2. a székelyudvarhelyi, székelykereszturi, oklándi és parajdi járások főszolgabíráit, valamint

3. Székelyudvarhely m. város polgármesterét és általuk a közhasználatu géperejű bérkocsi-vállalatok tulajdonosait.

Székelyudvarhely, 1943. évi július 9.

Szent-Királyi Kálmán s. k.,
alispán.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények.

9103 --1943. a. i. szám.

Tárgy: A készpénzben megállapított legkisebb és legnagyobb mezőgazdasági munkabérek emelése tárgyában kiadott 3670—1943. M. E. sz. rendelet végrehajtása.

Valamennyi Községi és Körjegyzőnek,
Székelyudvarhely m. város Polgármesterének!

A m. kir. miniszteriumnak 3670—1943. sz.

rendelete, valamint ennek végrehajtásában kiadott 215.200—1943. F. M. számu rendelet alapján közzéteszem az új legkisebb és legnagyobb mezőgazdasági munkabéreket és felhívom t. Cimet, hogy annak közhírrétételéről és állandó közszemlére való kifüggesztéséről haladéktalanul gondoskodjon.

Székelyudvarhely, 1943 július hó 25.

Szent-Királyi Kálmán s. k.,
alispán.

Udvarhely vármegyei gazdasági munkabér megállapító bizottság.

9103--1943. a. i. szám.

Tárgy: A legkisebb és legnagyobb munkabérek megállapítása.

Határozat.

I.

A legkisebb és legnagyobb munkabér megállapító határozat rendelkezései alá tartoznak a mezőgazdaság, állattenyésztés, kert- és szőlőművelés és gyümölcsstermesztés.

Érvényes Udvarhely vármegye egész területére, a Hivatalos Lapban közzétételétől számított 8 nap után, 1943 dec. 31-ig.

II Munkavállalók osztályozása

Az országos bizottság által felállított osztályozási irányelvek szerint:

III. Napszámok.

A) Átlagos munkáért és teljesítményért járó legkisebb és legnagyobb napszámok:

Élelmezés nélkül:

	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.	IV. oszt.
július hóban	5 40—8 10	4 05—6 10	3 24—4 90	2 70—4 00
augusztus	5 40—7 20	4 05—6 10	3 24—4 90	2 70—4 00
szeptember	4 20—6 30	3 15—4 90	2 52—3 80	2 10—3 10
október	3 80—5 70	2 85—4 30	2 28—3 50	1 90—2 80
november	3 20—4 80	2 40—3 60	1 92—2 90	1 60—2 40
december	3 20—4 80	2 40—3 60	1 92—2 90	1 50—2 20

B) Átlagos munkáért és teljesítményért járó legkisebb és legnagyobb órabérek:

I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.	IV. oszt.
0 40—0 60	0 30—0 45	0 24—0 36	0 20—0 30

C) Teljes napimunkát kitöltő nehéz vagy szakszerűséget igénylő munkák napszám és órabére:

- a) Csávázás, permetezés, kézi műtrágyázás esetén 10—20 %-al
 b) Kaszálás, zsákolás esetén 25—50 %-al
 magasabb a III. A) és B) alatt megállapított napszám, illetve órabéreknél.

Fenti munkabérek az élelmezés nélküli munkavállalásokra vonatkoznak.

Élelmezés mellett az	I. oszt. munkásnál
II. „	1 50
III. és IV. „	1 40
„	1 30

vonható le a fenti napszám, illetve órabérekből. Élelmezés alatt napi háromszori étkezés értendő. Élelmezés melletti munkavállalásnál az élelmezés időtartamára munkaadónak jogában áll a munkás kenyér- vagy kukoricajegyének beszolgáltatását követelni.

Munkaidő napkeltétől napnyugtáig. Pihenő délben 1 óra, reggeli és uzsonnaidőben (április

I. osztályú munkás az a férfi, aki a 19-ik életévét betöltötte és aki nehéz munka kifejtésére alkalmas. (Kaszálás, zsákolás).

II. osztályú munkás: a) az a teljes munkabírási nő, aki a 17-ik életévét betöltötte; b) az a teljes munkabírási férfi, aki a 16-ik életévét betöltötte, de nincs 19 éves, c) az a 19-ik életévét betöltött férfi, aki nehéz munkára nem képes.

III. osztályú munkás: a) az a férfi, aki a 16-ik és az a nő, aki a 17-ik életévét még nem töltötte be, b) az a férfi, aki a 60-ik és az a nő, aki az 55-ik életévét betöltötte.

Munkaadó a 19-ik életévét még be nem töltött férfimunkást I. osztályú munkásnak, a 60-ik életévét már betöltött férfimunkást II. osztályú munkásnak alkalmazhatja, ha munkateljesítményük a magasabb munkabérosztály által megkívánt mértéknek megfelelő.

A 14 ik életévét be nem töltött gyermekmunkások által végezhető könnyű napszám munkák (pl. gyomlálás, acatolás) IV. ik osztályú munkásnak tekintendők.

1-től szeptember 30-ig) 1/2—1/2 óra. A fenti munkabér a munkást csak a munkaidő teljes kitöltése esetén illeti meg. (Téli időszakban legalább 8, tavaszi és őszi időszakban legalább 10, nyári időszakban legalább 12 munkában töltött órát véve alapul) Amennyiben a jelzett munkaidőt bármi ok folytán a munkás nem töltötte ki, munkabére a munkában töltött órák szerint aránylagosan csökken.

Munkaszüneti napokon teljesített munka napszámára 30 %-al magasabb a megállapított napszám, illetve órabéreknél.

IV. Részleges munkabérek.

A) Aratási és cséplési munkabérek.

I. A r a t á s:

a) Jobb termőképességű földön (10 q-án felül) a termény és szalma 11. része.

b) Gyengébb termőképességű földön (10 q-án alul) a termény és szalma 10. része.

Fenti megállapítások az élelmezés nélküli munkavállalásokra vonatkoznak. Esetlegesen kikötött élelmezési járandóságra a részesedési arányból 1—15 rész számítandó le. Élelmezési járandóságnak nem tekinthető a szokásos egyszer s mindenkorra adott gabona, kenyér, szalonna stb. járandóság.

Biztosíték (vagylagos bér) kat holdanként:

- a) jobb termőképességű földön 75 kgr.,
- b) gyengébb termőképességű földön 65 kgr gabona.

A szalmarész közös megállapodás esetén megváltható. Irányelv: minden 1 q szemtermés után 12 kgr. gabonával. Hasonlóképpen a nemesített vetőmag-termés a szemrész értékének megfelelő azonos gabonával.

II. C s é p l é s:

Gyakorlat szerint kalákában vagy napszámber mellett történik.

B) Tengeri mivélés.

Átlagos munkabér a termés $\frac{1}{3}$ -a. Munkavállalót terheli a háromszori kapálás (töltögetéssel), kiszedés, valamint az ültetéssel, betakarítással (válogatás), behordással (elraktározás) járó összes kézi munkálatok elvégzése. Ha a munkavállaló csak kétszeri kapálást végezne, úgy munkabére a termés $\frac{1}{4}$ része.

Amennyiben a részes munkavállalás csak a törési, betakarítási (elraktározás), szárvágsai, (kötözés) munkálatok elvégzésére vonatkozik, úgy a munkabér a termés $\frac{1}{8}$ része.

Munkaadó köteles a földet jó termőerőben, megfelelően előkészítve, bevetve rendelkezésre bocsátani.

C) Burgonya mivélés.

Átlagos munkabér a termés $\frac{1}{3}$ -a. Munkavállalót terheli a háromszori kapálás (töltögetéssel), kiszedés, valamint az ültetéssel, betakarítással (válogatás), behordással (elraktározás) járó összes kézi munkálatok elvégzése. Ha a munkavállaló csak kétszeri kapálást végezne, úgy munkabére a termés $\frac{1}{4}$ része.

Amennyiben a részes munkavállalás csak a kiszédési, betakarítási és elraktározási munkálatok elvégzésére vonatkozik, úgy a munkabér a termés 8–9-ik része.

Munkaadó köteles a földet jó termőerőben, megfelelően előkészítve, rendelkezésre bocsátani, továbbá a vetőmagot szolgáltatni.

D) Cukor- és takarmányrépa mivélés.

Átlagos munkabér a termés $\frac{1}{3}$ része. Munkavállalót megilleti a leveles cukorrépafejből, illetve a cukorgyár által juttatott cukorból származott harmadrész is. Munkavállalót terheli a kétszeri kapálás, egyszeri sarabolás, egyelés és a betakarítással (elraktározás) járó munkálatok kézinapszáma.

Amennyiben a munkavállalás csak a kiszedés betakarítási és elraktározási munkálatok elvégzésére vonatkozik, munkabér a termés $\frac{1}{8}$ -e (vonatkozik a cukorgyár által juttatott cukorra is), takarmányrépából a termés $\frac{1}{8}$ része.

Munkaadó köteles a földet jó termőerőben, megfelelően előkészítve, bevetve rendelkezésre bocsátani.

E) Takarmány-készítés.

Átlagos munkabér a rétiszéna $\frac{1}{4}$, a sarju, erdeiszéna és hegyiszéna kaszálás $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{3}$ -ad része. Munkavállalót terheli a kaszálás, szárítás, gyűjtés, kalazozás és a betakarítás kézi napszáma.

V. Szakmány munkabérek.

(Az ápolási és betakarítási munkálatok készpénzért [általában] való elvállalása kat. holdanként):

1. a) az összes kézimunkálatok elvégzése fejében:

1. Tengerinél	113—170 P.
2. Burgonyánál	181—260 P.
3. Cukorrépánál	180—260 P.
4. Takarmányrépánál	147—210 P.

b) a betakarítási és behordási munkák fejében:

1. Tengerinél	39—58 P.
2. Burgonyánál	73—110 P.
3. Cukorrépánál	70—105 P.
4. Takarmányrépánál	45—67 P.

2. Aratás szakmány munkabére:

Élmezés mellett	27—40 P.
Élmezés nélkül	30—45 P.

3. Takarmány készítés szakmány munkabére:

a) Rétiszéna	32—48 P.
b) Sarju, hegyi és erdei széna	22—33 P.

VI. Gyümölcsgazdaság.

Gyümölcsgazdaságokban önállóan végzett metszési, permetezési, faápolási és gyümölcszedési munkálatok napszámére és órábère 30%-al magasabb a III, A) és B) alatt megállapított napszám, illetve órábèreknél.

VII Gazdasági cselédbér.

1. Egészbéres gazdasági cseléd legkisebb és legnagyobb évi bére:

a) Gabonajárandóság: 6 q. kenyérgabona (buza és rozs, 6 q. tengeri.

b) Földjárandóság $\frac{1}{2}$ —1 kat. hold (minőség szerint megszántva tavaszinak és 200 négyszögöl kertiföld.

c) Állattartás: nőtlen cselédnek napi 1 liter tej, családfenntartó cselédnek napi $1\frac{1}{2}$ liter tejjel megváltható 1 tehéntartás, utóbbinál minden gyermek után a harmadik gyermekig a a 12-ik életévük betöltéséig napi $\frac{1}{2}$ liter többlet jár.

1. sertés és annak 1 évi szaporulatának legelőn tartása, baromfitartás a házkörül, kivéve a libát és kacsát. A cselédállatok trágyájával a munkaadó szabadon rendelkezik.

d) Tüzelő járandóság: 1.5 öl tüzifa.

e) Lakásjárandóság: az 1907. évi XLV. t. c. rendelkezései szerint.

f) Sójárandóság: 24 kgr. só évenként, vagy ennek készpénz értéke.

g) Készpénzjárandóság 180 - 240 P.-ig negyedévenként utólagosan fizetendő.

Egészbéres gazdasági cseléd az I. osztályú munkaerő. A II. osztályú munkaerő legkisebb évi bére a fenti járandóságok $\frac{3}{4}$ része. A III. osztályú munkás munkabére a fenti járandóságok $\frac{1}{2}$ része az állattartás, tüzelő és külön lakás járandóságok nélkül.

2. Bentkosztos egészbéres gazdasági cseléd havibére:

a) ha csak a szokásos mezőgazdasági cselédmunkát végzi 37—65 P.

b) ha a szokásos mezőgazdasági munkán kívül erdőkitermeléssel kapcsolatos munkát is végez 50—90 P.

Szakképzettséget megkövetelő beosztásban foglalkoztatott gazdasági cseléd (pl. felügyelő gazda, kovács) részére a megállapított munkabéreknél arányosabban magasabb munkabért lehet szabadmegegyezés alapján számítani.

VIII. Általános rendelkezések.

Jelen határozatban előírt munkabérek kötelezősége csak, mint értékhatárra vonatkozik. Ennek folytán munkaadó és munkavállaló szabadon egyezhetnek bármely más összetételű bérösszegre, de az így létrejött bér semmi körülmények között nem lehet eltérő arra a bér fajtára megállapított munkabértől. Vonatkozik ez első sorban a gazdasági cselédbérek összetételére, ahol is munkaadó és cseléd megegyezhetnek bármely más összetételű munkabérre, de csak a megjelölt irányelv betartása mellett.

Munkaadó felelős gazdasági cselédeknek, munkásainak kötelező öregségi, illetve baleseti biztosításáért.

A munkabérmegállapító határozatban foglalt munkabérek be nem tartása kihágásnak számít és 600 P-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Kihágást követ el:

1.) az munkaadó vagy intézkedésével megbízott személy illetve az a munkavállaló, aki a megállapított munkabérenél kevesebbet fizet vagy köt ki.

2.) az a munkaadó vagy intézkedésével megbízott személy, illetve az a munkavállaló, aki a megállapított munkabérenél magasabb munkabért vagy jutalmat fizet vagy köt ki,

3.) az a munkaadó vagy munkavállaló, aki a gazdasági felügyelőség vezetőjét, vagy annak kiküldöttjét ellenőrzési feladatának teljesítésében megakadályozza, valótlan adatokkal félrevezeti, vagy a felvilágosítást megtagadja.

Az ország parancsa a gazdálkodót termelésre, a munkást munkavállalásra és annak lelkiismeretes teljesítésére kötelezi. A mezőgazdasági munkálatok időben való elvégzését a mezőgazdasági munkások honvédelmi munkaszolgálatra való kirendelése útján biztosítani lehet, miért is minden munkavállaló vállaljon önként munkát, annál is inkább, mivel a dolgos élettől való indokolatlan tartózkodást, az elvállalt munka végzésének megtagadását vagy hanyag teljesítését a törvény munkatáborba való internálással bünteti.

Székelyudvarhely, 1943 július hó 25-én.

**Udvarhely vármegyei
gazdasági munkabér megállapító
bizottság.**

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körözések.

Kivonat az 1943. évi július hó 15 én kelt 156 számú Budapesti Közlönyből.

M. kir. Honvédelmi Miniszter.

39.327—Eln. 14—1943. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉMÉNY.

A Wolfner Gyula és Társa budapesti cég alapítványának kamatait pótló pénzdományból az 1943. év augusztus havában néhány volt hivatásos (tényleges és nyugállományú) honvéd tisztnek és honvéd tisztviselőnek szűk anyagi helyzetben lévő özvegye és árvája fog segélyben részesíttetni.

A segélyezésnél csak azok az özvegyek és árvák fognak figyelembe vétetni, akiknek férje, illetőleg atyja a világháborúban esett el, vagy hadifáradság következtében halt el.

A segélyeket a m. kir. honvédelmi miniszter adományozza.

A segélyek egyszeri pénzsegély gyanánt adományoztatnak.

A segély elnyerését kérő folyamodványok, amelyek mellékleteikkel együtt szabályszerűen benyújtandók, az illetékes járási tisztviselő (főszolgabíró, polgármester, kerületi előjáróság) útján terjesztendőek elő.

A járási tisztviselők a hozzájuk beérkezett folyamodványokat megfelelően záradékolják s akként továbbítják, hogy azok legkésőbb az 1943. évi augusztus hó 1-ig hozzám beérkezzenek. E határidő pontos betartására az említett tisztviselők figyelmét külön is felhívom.

A pályázati kérvények e határidőn belül a felterjesztésre kijelölt hatóságok által el nem utasíthatók.

Elkésve érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A pályázati kérvényhez mellékelendő:

1 Özvegyeknél:

a) a hadiözveggy mivoltot igazoló hitelt érdemlő okmány,

b) a házasságkötést igazoló anyakönyvi kivonat,

c) hatósági bizonyítvány arról, hogy az özvegy férjének életében attól törvényesen elválva nem volt és hogy férjének elhalálása óta újból házasságra nem lépett.

2 Árváknál, akik csak törvényes gyámjuk útján pályázhatnak:

a) a hadiárva mivoltot igazoló hitelt érdemlő okmány,

b) az árvák születési anyakönyvi kivonata,

c) ugy a fiu mint a leányárváknál a folytatott, vagy netán már bevégzett tanulmányokról szóló iskolai bizonyítvány, esetleg alkalmaztatásukat igazoló bizonyítvány, vagy okmány,

d) nyomorék vagy keresetképtelen árváknál hatósági orvosi bizonyítvány, a fogyatkozás, illetve keresetképtelenség mibenlétéről annak fokáról és igazolásáról és végül

3. ugy az özvegyeknél, mint az árváknál:

az özvegy és árva vagyoni viszonyait részletesen feltüntető hatósági bizonyítvány, amelyben az is feltüntetendő, hogy az özvegy, illetőleg az árva élvez-e valamely alapítványt, ösztöndíjat, díjmentes ellátást vagy sem.

Budapest. 1943. évi július hó 7-én.

A miniszter helyett:

Dr. Szentgyörgyi Lajos s. k.,
államtitkár.

128.000—1943. I/A—2. sz.

HIRDETMÉNY

az állami erdei facsetete- és suhángkiszolgáltatás feltételeiről.

Az államerdészeti csemetekertek facsetete- és suhángfeleslegei az 1943. év őszén és az 1944. év tavaszán az ezeket igénylő birtokosoknak az alábbi feltételek mellett fognak kiszolgáltatni:

I alföldi erdők, fasorok, szélfogópásztaék és facsoportok telepítésére, továbbá az ország bármely részén lévő kopár és vízmosásos terület beerdősítésére és végül a Balaton közvetlen környékének fásítására erdei facsetete és suháng az államerdészeti csemetekertekből a kiszedési, indokolt esetben a csomagolás és vasuti állomásra való szállítás költségeinek elengedésével ingyen,

II. erdőterületek vágásainak és tisztásainak beerdősítésére, továbbá egyéb fásítási célra *erdei facsetete és suháng a megállapított ár, valamint az esetleg felmerülő csomagolási és vasúthoz való szállítási költségek megtérítése ellenében,*

III. az 1935. évi IV. t.-c. 294. §-ának hatálya alá tartozó önkéntes erdőtelepítésekre, ha a földtulajdonos a beerdősíteni kívánt területnek a törvény hatálya alá tartozó erdőkenti törzskönyvezéséhez előzetesen hozzájárul erdei facsetete az államerdészeti csemetekertekben kiszedve teljesen díjmentesen,

IV. méltánylást érdemlő esetekben az I. alatt részletezett területek erdősítéséhez és fásításához szükséges erdei facsetete és suháng a vasúti szállítási költségek elengedésével szolgáltatnak ki.

A csetete, suháng ára és kiszedési költsége:

Tétel	Fafaj	Ezer darab					Egy darab	
		1 éves	2 éves	3—4 éves	2 éves	3 éves	I. oszt.	II. oszt.
		iskolázatlan magányi csetete			iskolázott csetete		suháng	
Ár a pengőben								
1	Erdei- feketefenyő	8.—	14.—	20.—	20.—	24.—		
2	Lucfenyő	10.—	16.—	22.—	22.—	26.—		
3	Vörösfenyő	20.—	30.—	36.—	36.—	40.—		
4	Tölgy	20.—	26.—					
5	Cser	16.—	20.—					
6	Akác	15.—	20.—					
7	Gledicsia, sophora	12.—	20.—					
8	Eper	14.—	20.—					
9	Juhar, kőris, szil, nyír	14.—	18.—				0.90	0.50
10	Celtisz. koelreuteria vadgesztenye	12.—	16.—					
11	Hárs	30.—	40.—					
12	Amerikai dió, maclura	20.—	25.—					
13	Szelid gesztenye, szelid dió, gyümölcsvadoncok	35.—	45.—					
14	Fűz-, nyár-, eleagnus- és tamariska sima dugvány	10.—	—					
15	Fűz-, nyár-, eleagnus- és tamariska gyökeres dugvány (visszavágott törzsű)	14.—	18.—					
16	Egyéb fafajok	25.—	35.—				1.50	0.80

A fenti árakban a csemete-, gyökeres dugvány és suháng kiszedési költsége, mely ezer darabonként fenyőcsemeténél 3.50 P, lombfacsemeténél 4.50 P, suhángoknál darabonként 25 fillér, már bennfoglaltatik.

Csomagolási és a felvevő vasuti állomáshoz való fuvarozási költség ezer darab csemete- és gyökeres dugvány után 4.50 P, sima dugvány után 3.— P, egy csomag suháng után 5.50 P, (a fenti árakban nem foglaltatnak benn).

Az 1943. évi őszi erdőültetésekhez szükséges facsemetét és suhángot legkésőbb 1943. évi július hó végéig, az 1944. évi tavaszi ültetésekhez szükséges facsemetét és suhángot pedig legkésőbb 1943. évi október hó végéig az ültetés helyére illetékes m. kir. erdőigazgatóságnál, vagy a m. kir. erdőfelügyelőségénél szóban vagy írásban kell igényelni. Alföldfásítási célra 5000 darabot meg nem haladó csemetemennyiséget a községi előljáróság útján is lehet igényelni.

Az igénylésben meg kell jelölni a beültetendő terület helyét (község, dűlő), minőségét, (kopár, vizmosásos, futóhomokos terület, vágás, tisztás stb.), kiterjedését, a szükséges csemete, illetőleg suháng faját, korát és mennyiségét, az ültetés

idejét, (1943. év őszi, vagy 1944. év tavaszi), a jelentkezőnek vagy megbízottjának pontos címét (lakóhely, utolsó posta.) és végül, hogy a csemete, illetőleg suháng a közölt (I—IV.) feltétel melyike szerint volna kiszolgáltatandó.

Elkésetten, valamint a földművelésügyi minisztériumhoz közvetlenül, vagy más hatóságokhoz benyújtott igénylések figyelembe vételét nem fogadják.

Azok, akik a kiutalt csemetét, vagy suhángot ok nélkül visszautasítják, vagy nem arra a célra használják fel, amelyet megjelöltek, a jövőben állami csemetét nem kaphatnak.

Az 1935. évi IV. t.-c. alapján állami ellátás alatt álló erdő- és kopár területek birtokosai részére szükséges facsemete kiutalása iránt a m. kir. erdőigazgatóságok ezentúl is hivatalból intézkednek.

A csemeték és suhángok tavasszal, március és április hónapban, ősszel pedig október és november hónapban fognak kiadatni, illetőleg szétküldetni.

Budapest, 1943. évi május havában.

M. kir. földművelésügyi miniszter